

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο των αποφάσεων - πλαίσιο : α) 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, β) 2008/947/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009 και γ) 2009/829/ ΔΕΥ του Συμβουλίου της 23^η Οκτωβρίου 2009 ».»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το νομοσχέδιο ενσωματώνονται στο Ελληνικό δίκαιο οι 2008/909/ΔΕΥ, 2008/947/ΔΕΥ και 2009/829/ΔΕΥ αποφάσεις πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ρυθμίσεις των ανωτέρω αποφάσεων – πλαίσιο συνιστούν εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις που α) επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, β) προβλέπουν την αναστολή εκτέλεσης της ποινής ή απόλυτης υπό όρους και γ) επιβάλλουν, κατά την προδικασία, μέτρα επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Η ψήφιση των αξιολογούμενων ρυθμίσεων του σχεδίου νόμου προκειμένου να θεσπισθούν και να λειτουργήσουν σύγχρονοι μηχανισμοί αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων που επιβάλλουν ποινή ή μέτρο, στερητικά της ελευθερίας ή αποφάσεων που προβλέπουν την αναστολή εκτέλεσης της ποινής ή την απόλυτη υπό όρους και την επιτήρηση των μέτρων αναστολής και των εναλλακτικών κυρώσεων, ή, τέλος, αποφάσεων που επιβάλλουν μέτρα επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση, όταν ο καταδικασθείς ή ο επιτηρούμενος δεν κατοικεί στο κράτος έκδοσης των αποφάσεων αυτών.

1.2. Στόχος του σχεδίου νόμου είναι να αναγνωρισθεί και να επιτραπεί σε ένα κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διαφορετικό εκείνου που εξέδωσε την σχετική απόφαση: α) η εκτέλεση ποινών στερητικών της ελευθερίας β) η επιτήρηση των ποινών με αναστολή, των ποινών υπό όρο και της απόλυτης υπό όρους και γ) η επιτήρηση μέτρων εναλλακτικών προς την προσωρινή κράτηση. Κοινός στόχος όλων των ρυθμίσεων είναι η ενίσχυση της προοπτικής επανένταξης του καταδικασθέντος στην κοινωνία επιτρέποντάς του να διατηρεί οικογενειακούς, γλωσσικούς, πολιτισμικούς και άλλους δεσμούς. Παράλληλα επιδιώκεται να βελτιωθεί η επιτήρηση της συμμόρφωσης προς τα μέτρα αναστολής και τις εναλλακτικές κυρώσεις, που τυχόν του έχουν τεθεί, προκειμένου να προλαμβάνεται η υποτροπή λαμβανομένης υπόψη, με τον τρόπο αυτό, της προστασίας των θυμάτων και του κοινωνικού συνόλου. Τέλος, κατά το στάδιο της προδικασίας

επιδιώκεται η διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, αφού ο υπόδικος, που δεν κατοικεί στο κράτος που του επιβλήθηκαν μέτρα εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση, θα ευρίσκεται στη διάθεση της δικαιοσύνης για τη διεξαγωγή της δίκης του χωρίς χρήση μέτρων στερητικών της ελευθερίας.

1.3. Οι περιλαμβανόμενες στο σχέδιο νόμου ρυθμίσεις επηρεάζουν άμεσα τους καταδικασθέντες και τους επιτηρούμενους στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τις οικογένειές τους. Ομοίως επηρεάζουν του υποδίκους που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διώκονται όμως ποινικά στο Ελληνικό κράτος ή αντίστροφα.

2. Καταλληλότητα

2.1. Στο παρελθόν είχε γίνει παρόμοια προσπάθεια με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 21 Μαρτίου 1983 για τη μεταφορά των καταδίκων, η οποία έχει επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από την Ελλάδα επικυρώθηκε με τον ν. 1708/1987). Ωστόσο, η σύμβαση αυτή περιορίζοταν στη μεταφορά καταδίκου, για τη συνέχιση της έκτισης της ποινής του, μόνο στο κράτος μέλος, του οποίου είναι υπήκοος και μόνο με τη συγκατάθεσή του καθώς και εκείνη των ενδιαφερόμενων κρατών. Υπήρξε και δεύτερο νομικό μέσο, το πρόσθετο πρωτόκολλο της ως άνω σύμβασης της 18 Δεκεμβρίου 1997, που προέβλεπε τη μεταφορά του καταδίκου υπό όρους, ακόμη και χωρίς τη συγκατάθεσή του, πλην όμως το εν λόγω πρόσθετο πρωτόκολλο δεν έχει επικυρωθεί από όλα τα κράτη μέλη (από την Ελλάδα επικυρώθηκε με τον ν. 3351/2005).

2.2.

2.3. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου έχουν άμεση εφαρμογή στο σύνολό τους, χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη έκδοση προεδρικού διατάγματος ή κανονιστικής πράξης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η ψήφιση του σχεδίου νόμου δεν θα επιφέρει οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση ούτε θα έχει αρνητικές συνέπειες στην εθνική οικονομία.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα έχουν ευεργετικές συνέπειες για τους πολίτες εκείνους που εκτίουν ποινή φυλάκισης σε άλλο κράτος μέλος και, με βάση τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, θα έχουν τη δυνατότητα να εκτίσουν την ποινή τους ή να εφαρμόσουν τα μέτρα αναστολής ή τις εναλλακτικές κυρώσεις στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκτιση της ποινής σε κοινωνικό περιβάλλον γνώριμο στον καταδικασθέντα ευνοεί και διευκολύνει την κοινωνική του επανένταξη, επ' αφελεία και του κοινωνικού συνόλου. Περαιτέρω, ενόψει του ότι κάτοικοι που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατρέχουν τον κίνδυνο να υποβληθούν σε προσωρινή κράτηση λόγω του ότι κρίνονται ύποπτοι φυγής, ακόμη και στην περίπτωση, κατά την οποία, υπό παρόμοιες συνθήκες, ένας κάτοικος ημεδαπής δεν θα υφίστατο το ίδιο μέτρο, από την εξεταζόμενη ρύθμιση αναμένεται ελάφρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, λόγω της μείωσης του αριθμού των προσωρινά κρατουμένων και του κόστους που συνεπάγεται ο εγκλεισμός τους στη φυλακή.

5. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Συνέπεια της εφαρμογής του σχεδίου νόμου είναι η σύσταση και η δημιουργία ειδικής υπηρεσίας στις κατά τόπον εισαγγελίες πρωτοδικών ανά την επικράτεια, η οποία θα επιφορτισθεί με τα καθήκοντα, αφενός της διαβίβασης των ανωτέρω αποφάσεων (που επιβάλουν ποινή ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας ή εναλλακτικές κυρώσεις ή μέτρα εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση) εθνικής δικαστικής αρχής στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης (ενέργεια κράτους έκδοσης), αφετέρου της λήψης των αναγκαίων μέτρων για την αναγνώριση και εκτέλεση αντίστοιχων αποφάσεων αλλοδαπής δικαστικής αρχής, κατόπιν διαβίβασής τους από την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης (ενέργεια κράτους εκτέλεσης).

6. Νομιμότητα

6.1. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εντάσσονται στα άρθρα 6, 11, 51 του Ποινικού Κώδικα και 436 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Είναι επίσης συμβατή με το Ν. 1708/1987 και το Ν. 3351/2005

6.2. Συναφής είναι η απόφαση 365/1994 του Αρείου Πάγου (Ποινικά Χρονικά 1994- 613).

6.3. Η προτεινόμενη ρύθμιση βασίζεται στο άρθρο 83 § 1α', δ' (πρώην 31) της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Έχουν τηρηθεί οι βασικοί νομοτεχνικοί κανόνες κατά τη διαμόρφωση των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ενδεικτικά, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν διατυπωθεί στη δημοτική γλώσσα και κατά τρόπο λιτό, σαφή και άμεσο, έχει επιτευχθεί η παράθεση προγραμματικών διακηρύξεων και αιτιολογιών στο κείμενό τους, συνοδεύονται από σαφή και ειδική αιτιολογική έκθεση του περιεχομένου τους, των συνεπειών τους και των επιδιωκόμενων με αυτές σκοπών.

Στην νομοπαρασκευαστική επιτροπή συμμετείχαν Δικαστικές, Εισαγγελείς, καθηγητές από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο και εκπρόσωποι της Ελληνικής Αστυνομίας.